

Za nulovú toleranciu násilia voči lekárom

správa z webovej stránky Slovinskej lekárskej komory

17.1.2017 15:23

Ljubljana, 17 septembra 2017 - Na 24. sympózia o lekárskejších komôr a združení lekárov v strednej a východnej Európe - ZEVA tentoraz organizovanej lekárskou komorou Slovinskej republiky v dňoch 15. a 16. septembra v Ľubľane, bola jednomyseľne prijatá rezolúcia proti voči násiliu lekárom. Na sympóziu sa zúčastnili predsedovia a ďalší predstavitelia lekárskejších komôr z 14 európskejších krajín.

"Toto je prvý dokument združenia ZEVA, o tom, že lekári si jednoznačne uvedomujú násilie, ktoré máme v našej práci. Preto sme sa rozhodli urobiť všetko spolu s spoločnými silami na zníženie tohto násilia," zdôraznil Dr. Zdenka Čebašek - Travník, prezidentka Slovinskej lekárskej komory. Dr. Max Kaplan, viceprezident Nemeckej lekárskej komory a prezident lekárskej komory v Bavorsku zdôraznil, že lekárske komory a združenia s touto správou ako pre spoločnosť, tak aj pre politických činiteľov, upozorňujú, že toto je dôležitá oblasť, ktorú treba regulovať.

Rezolúcia reaguje aj na smutnú skutočnosť, že v posledných desiatich rokoch v Slovinsku kvôli násiliu na pracovisku, pri ktorom bolo zabití dvaja lekári je mnoho ďalších incidentov, pri ktorých lekári zažívajú násilie a nátlak na dennej báze. Podľa údajov z národných správ z komôr, účastníkov stretnutia ZEVA, napríklad v Poľsku 51 percent opýtaných zdravotníckych pracovníkov uviedlo, že boli obeťou násilia. Podobný prieskum v Srbsku ukázal, že násilie nielen cítilo 10 percent lekárov, ale ďalších 17 percent z nich malo dokonca skúsenosti z fyzického násilia. Dokonca aj v Rakúsku už bolo až 80% zdravotníckeho personálu obeťou násilia. Najčastejšie sa stali obeťami zdravotnej sestry, zatiaľ čo v 17% boli medzi obeťami rôznych foriem násilia aj lekári.

Svojím uznesením komory signatárov obhajovali nulovú toleranciu voči násiliu páchanom na zdravotníckych pracovníkov na všetkých úrovniach zdravotnej starostlivosti a fakt, že takéto politiky by mali byť verejne podporované. Násilie proti lekárom by sa malo brať veľmi vážne a mali by sa voči nemu uplatňovať účinné opatrenia (bezpečnostné a súdne). Musíme systematicky zaznamenávať a spolupracovať pri prípadoch násilia na lekároch a to na štátnej úrovni pri príprave bezpečnostných plánov na prevenciu násilia pre jednotlivé zdravotnícke zariadenia, ako aj pre štát. Je potrebné posilniť odbornú prípravu v tejto oblasti a zlepšiť vnútroštátne a európske právne predpisy s cieľom poskytnúť účinnú ochranu proti násiliu voči zdravotníckym pracovníkom.

Rezolúciu navrhla Slovinská lekárska komora a návrh pripravili v spolupráci s dr. Neno Kopčavar Guček, dr. med., spec. united. med., z lekárskej komory Slovinska, so sídlom v Ľubľane, odbornej asistentky na Katedre rodinného lekárstva Lekárskej fakulty, ktorý sa po mnoho rokov sa zaoberá aj problematikou násilia na zdravotníckych pracovníkov. Nakoniec bol dokument formulovaný a jednomyseľne prijatý na včerajšom záverečnom zasadnutí prezidentov a členov lekárskejších komôr v Ľubľane.

Podpísaný bol všetkými 15 prítomnými predstaviteľmi zo zúčastnených štátov na sympóziu lekárskejších komôr a asociácií z 14 krajín: Rakúsko, Albánsko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Chorvátsko, Nemecko, Kosovo, Macedónsko, Poľsko, Rumunsko, Srbsko, Slovensko a Slovinsko.

Dr. Max Kaplan zdôraznil: "Stretnutie bolo veľmi dôležité, pretože je potrebná výmena skúseností a názorov medzi komorami. Týmto spôsobom sa stretávame navzájom s problémami, s ktorými sa

komory stretávajú, a učia sa jeden od druhého. To je veľmi dôležité pre rozvoj európskej medicíny. "Dodal, že je tiež veľmi dôležité, aby komory udržiavali svoju nezávislú pozíciu pri regulovaní a stanovovaní noriem vo svojich oblastiach".

Povedal tiež, že na tomto stretnutí komôr strednej a východnej Európy sa diskutovalo o niekoľkých dôležitých strategických oblastiach, medzi nimi aj o jednom z tých najdôležitejších - násilí proti lekárom. "Práve táto téma ukázala, že násilie je v niekoľkých krajinách veľkým problémom a má v každej krajine svoje vlastné špecifiká. V Nemecku sa násilie proti zdravotníckym pracovníkom stáva výraznejším problémom, ktorý sa za posledné dva až tri roky zvyšuje. Zvlášť sa to stáva problémom v centrách pre nalievajúcu lekársku starostlivosť a pri návšteve lekárov doma. Preto sa mi zdá nesmierne dôležité, aby sme prijali dnešné uznesenie, pretože to má ohlásiť, ako občanom každej krajiny a ale aj osobám s politickou rozhodovacou právomocou, že sa jedná o dôležitú oblasť, ktorá musí byť regulovaná," povedal Dr. Max Kaplan.

Dr. Zdenka Čebašek - Travnik povedala, že nezáleží len na tom, "aby sa pri príprave tohto uznesenia k s účasťou lekárske komôr z rôznych kultúrnych a spoločenských podmienok, sme si v tejto dvojkoľnovej debata mohli uvedomiť, že násilie na pracovisku pre všetkých zamestnancov v zdravotníctve, a to nielen v Slovinsku, ale aj v iných krajinách, je veľkým problémom, ktorý môže ovplyvniť nielen našu bezpečnosť, ale aj kvalitu našej práce. V tomto ohľade sa našou súčasnou spoločnou pozíciou uvádza v uznesení fakt, že ide o prvú spoločnú reakciu na potrebu viac rozhodných akcií proti násilium."

Dodala, že pre komory, ktoré sú účastné na stretnutí ZEVA, je dôležité plniť toto uznesenie každý rok, pretože to prispieva k ich rozvoju. Na stretnutiach, sa pritom zavádza otvorená a úprimná diskusia o vedeckých otázkach a tak je pre Komory jednoduchšie prijať veľmi dôležitý smer rozvoja pre oba subjekty - lekárske komory, rovnako ako pacientov.

Slovinská národná správa o násilí voči lekárom bola na stretnutí predstavená primárka dr. Nena Kopčavar Guček.

Podľa analýzy je časté násilie na rodinných lekárov v Slovinsku (Martin Pecník, Sept. 2016), pričom 94,4 percent opýtaných odpovedalo, že boli podrobené „verbálnemu násilium“. Štúdia násilných udalostí a foriem násilia voči rodinných lekárov (Ana Sotošek, apríl 2014), ktorej sa zúčastnilo 209 rodinných lekárov ukázala, že 67 percent rodinných lekárov uviedlo, že majú v minulosti skúsenosť s násilím zo strany pacientov. 14 % odpovedalo, že boli tiež fyzicky poškodení. Najčastejšie formy násilia na základe údajov z analýzy boli: právne ohrozenia, verbálne zneužívanie a obťažovanie online.

"Kľúčové problémy násilia voči zdravotníckym pracovníkom vyplývajú z veľkej medzery medzi rozsahom zdravotníckych služieb, ktoré systém sľubuje a nemôže ponúknuť. Často sa stáva, že ľudia nemôžu rozlišovať medzi zdravotníckymi pracovníkmi, ktorí sú vykonávateľmi zdravotnej starostlivosti a regulačnými orgánmi, poisťovňami a ďalšími predpismi a zákonmi, ktoré obmedzujú naše možnosti. Zdravotnícki pracovníci sa cítia nejako ako medzičlánok medzi pacientmi a zdravotnou politikou, a preto sme najviac ohrození", uvádza primárka dr. Nena Kopčavar Guček.

Dodala, že podľa jej osobného presvedčenia môže byť rešpektovaná profesionálna a kvalitná zdravotná starostlivosť ponúkaná iba v bezpečnom prostredí. "Niektorí, kto sa bojí, čo je pod psychickým tlakom, niektorí, kto je osobne ohrozený, alebo jeho rodina, má vysokú pravdepodobnosť, že bude nútený konať inak, než by konal v bezpečných podmienkach. Preto toto správanie nemusí byť pre pacienta dostatočne bezpečné, a preto je to tak, povedala "Dr. Nena Kopčavar Guček.

Pripomenula, že v Slovinsku v posledných desiatich rokoch, mali lekári dve úmrtia, jedno na primárnej a jednu sekundárnej úrovni v prostrediach, ktoré sú zvyčajne najviac ohrozené násilím. Prvý zabitým bol lekár v zubnej klinike, rok predtým zabíjanie špecialista urológ konala v sále nemocnice Izola.

Vysvetlila tiež, že v Slovinsku, čo by sme mali robiť, "už začíname pracovať. Hovoríme veľa o násilí voči odborníkom v oblasti zdravotníctva, čo je veľmi dôležité. Týmto spôsobom dokonca objavíme, čo sa naozaj deje. Odhaliť rozhovory je veľmi dôležité, pretože zdravotníci v prípade, že sú obeťami násilia, až v 60 –tich percentách nehovorte to nikomu, štatistiky ukazujú, a to nie je správne. Nemôžeme pomôcť, nemôžeme konať, ak nemáme informácie o tom, aké je to násilie. Rovnako tak môžeme hľadať riešenie, a to nielen právne, ale aj celkom praktický zdravotnícka politika na úrovni, ak nebudeme mať túto informáciu," zdôraznila Dr. Nena Kopčavar Guček.

Zdôraznila, že medzi najdôležitejšie opatrenia na zníženie násilia voči zdravotníckym pracovníkom je základná prevencia. "Za to všade v zdravotníckych zariadeniach starostlivosti povedať, že toto zariadenie nebude tolerovať násilie voči zdravotníkov už užívatelia zdravotníckych služieb sú informovaní, že to nie je len vstup do zdravotníckeho zariadenia, ale aj chodba s kamerovým systémom, už v tomto že všetci zdravotníci byť poučení o bezkonfliktné komunikáciu a dokonca aj de-escalácii násilia, ktoré už beží v niektorých prostrediach, pomáha znížiť násilie. A iste je na čase požiadať o spoluprácu pacientov a používateľov zdravotníckych služieb, pretože len nenásilné prostredie umožňuje účtív a kvalitné liečby pre všetkých pacientov," zdôraznil Dr. Nena Kopčavar Guček.